

31.8.2018 VK/999/00.00.00.01/2018

Kirjanpitoyksiköt ja talousarvion ulkopuolella olevat valtion rahastot

Valtion keskuskirjanpidon hoitoa varten tarvittavat tiedot

Valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 24 c §:n (1216/2003) mukaan Valtiokonttori voi antaa määräyksiä virastojen, laitosten ja talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen kirjanpidon, maksuliikkeen ja laskentatoimen hoidon, tilinpäätöksen laadinnan sekä muiden taloushallinnon toimintojen ja menettelytapojen yksityiskohdista.

Valtion talousarviosta annetun asetuksen 53 §:n (600/1997) mukaan valtion keskuskirjanpito on järjestettävä siten, että sen perusteella voidaan laatia valtion liikekirjanpidon pääkirja, valtion talousarviokirjanpidon pääkirja ja valtion tilinpäätös sekä valtion talousarvioletaloutta, rahastotaloutta ja tase-eriä koskevia selvityksiä. Valtion liikekirjanpidon pääkirja laaditaan kirjanpitoyksikköjen liikekirjanpidon tilitietojen perusteella. Valtion talousarviokirjanpidon pääkirja laaditaan kirjanpitoyksikköjen talousarviokirjanpidon tilitietojen perusteella. Kirjanpitoyksikköjen tilitietoihin tehdyt muutokset ja keskuskirjanpidon kirjaukset on tallennettava todennettavalla tavalla (1786/2009).

Valtion talousarviosta annetun asetuksen 54 §:n (430/2018) mukaan kirjanpitoyksikön ja talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen tilitiedot ja muut keskuskirjanpidon hoitoa varten tarvittavat tiedot on toimitettava Valtiokonttorille keskuskirjanpitoa varten kultakin kalenterikuukaudelta Valtiokonttorin määräämässä muodossa ja ajankohtana.

Valtion talousarviosta annetun asetuksen 68 §:n (1786/2009) mukaan kirjanpitoyksikön ja talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston on toimitettava Valtiokonttorille sen määräämään ajankohtaan mennessä kirjanpitoyksikön tai rahaston kirjanpitoon ja tilinpäätökseen perustuvat, Valtiokonttorin määräämät selvitykset valtion tilinpäätöksen ja sen liitteiden laatimista varten.

Valtiokonttori on antanut erillisen määräyksen valtuustietojen ilmoittamisesta Valtiokonttorille.

Valtiokonttori on tänään antanut oheisen määräyksen valtion keskuskirjanpidon hoitoa varten tarvittavista tiedoista.

Voimaantulo

Tämä määräys tulee voimaan välittömästi. Tällä määräyksellä kumotaan Valtiokonttorin 29.11.2017 antama määräys VK/961/00.00.00.01/2017 Tietojen toimittaminen keskuskirjanpitoon, Valtiokonttorin 1.4.2015 antama määräys

31.8.2018 VK/999/00.00.00.01/2018

VK/296/00.01/2015 Talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen tilitiedot ja tili-ilmoitukset, Valtiokonttorin 19.12.1997 antama määräys Kirjanpitojärjestelmien poimintaominaisuudet (20/03/97) sekä Valtiokonttorin 23.11.2010 antama ohje Tili-ilmoituksen lukuohje (476/03/2010).

Lisätiedot

Lisätietoja tähän määräykseen liittyvistä asioista saa Keskuskirjanpidosta puh. 0295 50 2000 tai osoitteesta kkp (at) valtiokonttori.fi

Pääjohtaja

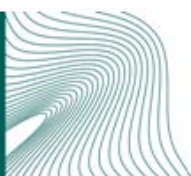
Timo Laitinen

Toimialajohtaja

Lasse Skog

Tiedoksi:

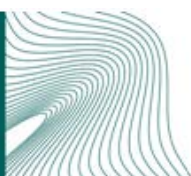
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus

31.8.2018 VK/999/00.00.00.01/2018

Valtion keskuskirjanpidon hoitoa varten tarvittavat tiedot

1	Valtion keskuskirjanpidon hoitoa varten tarvittavat tiedot	4
1.1	Kirjanpitoyksikön ja rahaston kuukausittaiset tilitiedot	4
1.1.1	Kuukausittaisten tilitietojen aikataulut.....	4
1.1.2	Kiekun ulkopuolisen kirjanpitoyksikön/rahaston kuukausittaiset tilitiedot ja alkusaldot	5
1.2	Talousarvion tilijaottelun muutokset	5
1.3	Arviomäärärahojen ylitysluvat	6
1.4	Kopiot eräistä kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liitteistä.....	7
2	Tietojen vastaavuus kirjanpitoyksikön/rahaston kirjanpidossa ja keskuskirjanpidossa	7
2.1	Kirjanpidon virheiden korjaaminen	8
3	Kirjanpidon tarkastettavuus	9

31.8.2018 VK/999/00.00.00.01/2018

1 Valtion keskuskirjanpidon hoitoa varten tarvittavat tiedot

Valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 12 a §:n (1096/2009) mukaan kirjanpitoyksiköiden kirjanpitotiedot kerätään valtion keskuskirjanpitoon valtion tilinpäätöksen laatimista varten. Valtiokonttori kerää kirjanpitotiedot (jäljempänä tilitiedot) ja hoitaa keskuskirjanpidon. Tämä määräys sisältää kuvauksen tiedoista, joita keskuskirjanpidon hoidossa tarvitaan. Mikäli tiedon toimittamisen määräpäivä ei ole työpäivä, tulee tieto toimittaa määräpäivää edeltävänä työpäivänä.

Valtion keskuskirjanpidon tietojärjestelmänä toimii Kieku-tietojärjestelmä. Keskuskirjanpito käyttää Kieku-tietojärjestelmässä kirjanpitoyksiköiden ja talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen (jäljempänä rahastot) kuukausittaisia tilitietoja, talousarvion tilijaottelun tuloarvio- ja määrärahatietoja muutoksineen, siirrettyjen määrärahojen alkusaldoja muutoksineen, 6-alkuisten talousarviokirjanpidon tilien alkusaldoja, liikekirjanpidon alkusaldoja sekä arviomäärärahojen ylityslupia. Valtion keskuskirjanpidossa tiedot käsitellään ja raportoidaan valtion yhteisen seurantakohtemallin mukaisilla seurantakohteilla. Valtion keskuskirjanpidossa on käytössä yhteisistä seurantakohteista:

- Valtiokonttorin määräämän liikekirjanpidon tilikartan mukaiset 5-merkkiset liikekirjanpidon tilit
- valtion talousarvion tilijaottelun mukaiset talousarviokirjanpidon tilit
- Valtiokonttorin määräämät muut talousarviokirjanpidon tilit
- kirjanpitoyksiköiden/rahastojen numerotunnukset (Kieku-tietojärjestelmän mukaisesti 4-merkkisenä, jossa viimeinen merkki on nolla)
- kumppanit.

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus (jäljempänä Palkeet) vastaa seurantakohteiden ylläpidosta Kieku-tietojärjestelmässä.

1.1 Kirjanpitoyksikön ja rahaston kuukausittaiset tilitiedot

Kirjanpitoyksiköiden ja rahastojen kuukausittaiset tilitiedot siirretään Kieku-tietojärjestelmän sisäisenä tiedonsiirtona keskuskirjanpidon käyttöön. Kuukausittainen tilitieto tarkoittaa kuukauden debet- ja kredit-kertymiä kirjauskombinaatiolla, joka sisältää kirjanpitoyksikkö-/rahastotunnuksen, liikekirjanpidon tilin, talousarviokirjanpidon tilin sekä kumppanin.

1.1.1 Kuukausittaisten tilitietojen aikataulut

Kirjanpitoyksiköiden ja rahastojen kuukausittaisten tilitietojen tulee olla Kieku-keskuskirjanpidon käytettävissä (Palkeet käynnistää Kieku sisäisen KKP-tiedonsiirron) seuraavan aikataulun mukaisesti:

- tammikuun tilitiedot helmikuun loppuun mennessä
- helmi-marraskuun tilitiedot seuraavan kuukauden 10. päivään mennessä

31.8.2018 VK/999/00.00.00.01/2018

- joulukuun tilítiedot Valtiokonttorin erikseen ilmoittamaan ajankohtaan mennessä

Kiekun sisäisten tiedonsiirtojen vaatima aika huomioon ottaen kirjanpitoyksikön/rahaston tilítietojen tulee olla valmiina (kauden kirjanpito suljetaan) Kiekuksa yllämainittuja määräaikoja aiemmin. Palkeet määrittää vuosiakataulusaan kuukausittaiset kirjanpidon sulkemisajat. Palkeiden määrittämä aikataulu koskee myös Kiekun ulkopuolisia kirjanpitoyksikköjä/rahastoja.

1.1.2 Kiekun ulkopuolisen kirjanpitoyksikön/rahaston kuukausittaiset tilítiedot ja alkusaldot

Kirjanpitoyksikön ja rahaston, joka ei käytä Kieku-tietojärjestelmää, tulee toimittaa tilítiedot tiedonsiirtona Kiekuun, Kiekuksa käytettävän ulkoisten liittymien toimintamallin sekä luvussa 1.1.1 kerrotun aikataulun mukaisesti. Palkeet vastaa liittymän ylläpidosta sekä liittymän kautta toimitettujen tilítietojen sisäänluvusta Kieku-tietojärjestelmään. Mahdollisesta vaihtoehtoisesta toimintatavasta on sovittava erikseen Palkeiden kanssa.

Liikekirjanpidon tileistä tulee käyttää 8-merkkistä erittelytarkkuutta.

Kuukausittaisten tilítietojen toimittamisen yhteydessä tulee toimittaa kirjanpitoyksikön/rahaston kirjanpidon mukaiset raportit, jotka sisältävät:

- liikekirjanpidon tili – talousarviokirjanpidon tili – kumppani -kombinaatiotasoiset debet- ja kredit-toteutumat sekä toimitetulta kaudelta että vuoden alusta kumulatiivisina
- liikekirjanpidon tilien alkusaldot
- talousarviokirjanpidon tilien alkusaldot

Näiden raporttien avulla varmistetaan tilítietojen vastaavuus kirjanpitoyksikön/rahaston kirjanpidossa ja keskuskirjanpidossa. Palkeet täsmäyttää tiedot ja arkistoi täsmäytysdokumentit sähköisesti.

1.2 Talousarvion tilijaottelun muutokset

Varainhoitovuoden tilijaottelu laaditaan Valtiokonttorin erillisen ohjeistuksen mukaisesti.

Tilijaottelumuutokset (sisältäen lisätalousarviot ja muut tilijaottelumuutokset sekä siirrettyjen määrärahojen muutokset) toimitetaan Valtiokonttoriin, joka toimittaa ne edelleen Palkeisiin ylläpidettäväksi Kieku-tietojärjestelmässä kirjanpitoyksiköiden ja keskuskirjanpidon käyttöä varten.

Muutokset toimitetaan Valtiokonttorille seuraavasti:

Ministeriön tulee viivytyksettä toimittaa:

- talousarviosta annetun asetuksen 14 §:n (254/2004) mukaan ministeriöiden vahvistamat talousarvion tilijaottelut ja niihin tehdyt muutokset
- siirrettyjen määrärahojen jakopäätökset siinä tapauksessa, että jakopäätöksellä annetaan kirjausoikeus siirretyn määrärahan tilille.

31.8.2018 VK/999/00.00.00.01/2018

Lisätalousarviosta aiheutuvien tilijaottelumuutosten yhteydessä on esitettävä lisätalousarviolla katetut arviomäärärahan ylitysluvat. Talousarvion tilijaottelun muutokset ja ylityslupien kattamiset on esitettävä talousarvion tilijaottelun alimmalla erittelytasolla.

Kirjanpitoyksikön tulee viivytyksettä toimittaa:

- tilijaottelumuutokset, jotka kohdistuvat sellaisiin siirrettyihin määrärahoihin, joiden jaottelua kirjanpitoyksikkö voi itse muuttaa (jaottelut, joilla KPY-merkintä)
- siirrettyjen määrärahojen jakopäätökset siinä tapauksessa, että jakopäätöksellä annetaan kirjausoikeus siirretyn määrärahan tilille
- tilijaottelumuutokset, joilla palautetaan toiselta kirjanpitoyksiköltä saadun siirretyn määrärahan käyttämättä jäänyt osa.

Talousarvion tilijaottelun muutokset on esitettävä talousarvion tilijaottelun alimmalla erittelytasolla.

Vahvistettuun talousarvion tilijaotteluun tehtävät muutokset:

Allekirjoitettuun päätökseen talousarvion tilijaottelun muuttamisesta on liitettävä talousarvion tilijaottelun muutoslomake. Tilijaottelun muutoslomake täytöohjeineen löytyy Valtiokonttorin verkkosivuilta.

Siirrettyjen määrärahojen alkusaldoihin tehtävät muutokset:

Siirrettyjen määrärahojen alkusaldomuutokset ilmoitetaan lomakkeella, joka löytyy Valtiokonttorin verkkosivuilta. Lomake on allekirjoitettava tai siihen on liitettävä erillinen allekirjoitettu päätös.

Tilijaottelumuutoslomakkeet liitteineen toimitetaan sähköpostitse Valtiokonttorille osoitteeseen kkp (at) valtiokonttori.fi.

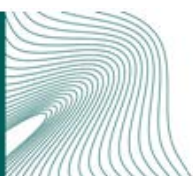
1.3 Arviomäärärahojen ylitysluvat

Talousarviosta annetun asetuksen 17 §:n mukaan luvan arviomäärärahan ylittämiseen antaa asianomainen ministeriö. Kun lupa on myönnetty, ministeriön on viivytyksettä toimitettava se Valtiokonttorille. Valtiokonttori toimittaa tiedot edelleen Palkeisiin ylläpidettäväksi Kieku-tietojärjestelmässä.

Päätyneeseen varainhoitovuoteen kohdistuva arviomäärärahan ylityslupa on toimitettava Valtiokonttorille Valtiokonttorin erikseen ilmoittamaan ajankohtaan mennessä.

Arviomäärärahan ylityslupaan on liitettävä arviomäärärahan ylityslomake. Lomake täytöohjeineen löytyy Valtiokonttorin verkkosivuilta. Arviomäärärahan ylitysluvat on esitettävä talousarvion tilijaottelun alimmalla erittelytasolla.

Arviomäärärahan ylityslupa ja arviomäärärahan ylityslomake toimitetaan sähköpostin liitteenä Valtiokonttorille osoitteeseen kkp (at) valtiokonttori.fi.

31.8.2018 VK/999/00.00.00.01/2018

1.4 Kopiot eräistä kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liitteistä

Valtion tilinpäätöksen laatimista varten Valtiokonttorille on toimitettava kopio seuraavista kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liitteistä:

Liite 1: Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus

Liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Liite 10: Arvopaperit ja muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut vastuut

Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot.

Liitekopioiden mukana tulee toimittaa allekirjoitettu saate. Jos kirjanpitoyksiköllä ei ole ilmoitettavaa jollakin edellä luetellulla liitteellä, saatteessa tulee kertoa asiasta.

Liitekopiot ja saate on toimitettava Valtiokonttorille Valtiokonttorin erikseen ilmoittamaan ajankohtaan mennessä. Lähetyksestä tulee ilmetä keneltä saa tarvittaessa lisätietoja liitteiden sisällöstä. Sähköpostiosoite on kkp (at) valtiokonttori.fi.

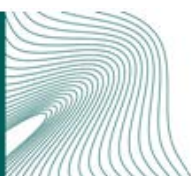
2 Tietojen vastaavuus kirjanpitoyksikön/rahaston kirjanpidossa ja keskuskirjanpidossa

Kirjanpitoyksikön/rahaston kirjanpidon ja keskuskirjanpidon on vastattava aina toisiaan keskuskirjanpidon hoidossa tarvittavien tietojen osalta.

Vastaavuudella tarkoitetaan sitä, että luvussa 1.1 mainitut tiedot kultakin kaudelta vastaavat toisiaan keskuskirjanpidossa ja kirjanpitoyksikön/rahaston kirjanpidossa sen jälkeen, kun Kieku-tietojärjestelmän sisäiset tiedonsiirrot keskuskirjanpitoon on suoritettu. Jos tietoja tarvitsee tämän jälkeen korjata, on huolehdittava siitä, että korjaukset tehdään sekä keskuskirjanpitoon että kirjanpitoyksikön/rahaston kirjanpitoon samalle kaudelle. Korjausten tekemistä on käsitelty luvussa 2.1.

Tietojen vastaavuudesta varmistutaan Kieku-tietojärjestelmästä tuotettavilla täsmäytysraporteilla. Kirjanpitoyksikkö/rahasto, joka ei käytä Kiekua, toimittaa täsmäytysraportit omasta kirjanpidostaan samassa yhteydessä kuukausittaisen tilittietojen kanssa.

Palkeet huolehtii keskuskirjanpidon hoitoon liittyvistä Kieku-tiedonsiirroista sekä siirtojen täsmäytyksistä. Täsmäytyksiin liittyvät dokumentit arkistoidaan keskuskirjanpidodokumenttien sähköisessä arkistossa, jonka käytöstä Valtiokonttori ohjeistaa erikseen.

31.8.2018 VK/999/00.00.00.01/2018

2.1 Kirjanpidon virheiden korjaaminen

Kirjanpidossa havaittu virhe on korjattava välittömästi. Kirjanpidon virhe on korjattava valtion talousarviosta annetun asetuksen 45 §:n (600/1997) mukaisesti siten, että voidaan selvästi todeta, mikä on korjattava tosite, mitä on korjattu ja miten korjaus on tehty. Korjaus-, oikaisu- ja siirtokirjauksen todentava tosite on asianmukaisesti hyväksyttävä.

Korjaukset on tehtävä sekä keskuskirjanpitoon että kirjanpitoyksikön/rahaston kirjanpitoon samalle kaudelle.

Virhetileille ohjautuneet tilitapahtumat:

Virhetileillä 29900000 Kirjanpitoyksikön virhetili ja 698 Kirjanpitoyksikön talousarviokirjanpidon virhetili ei tule olla saldoa, kun tilitiedot siirretään keskuskirjanpitoon. Virhetileille ohjautuneet kirjaukset on korjattava oikeille tileilleen. Korjauksen tekemisestä kuluvalle tai seuraavalle kaudelle sovitaan tapauskohtaisesti, poikkeuksena joulukuun virhekirjaukset, jotka on korjattava joulukuun kirjanpitoon.

Kieku-tietojärjestelmän ulkopuolisten kirjanpitoyksiköiden/rahastojen tilitietojen sisäänluvun yhteydessä virheelliset tapahtumat ohjataan virhetilille 29990000 Keskuskirjanpidon virhetili ja/tai 699 Keskuskirjanpidon talousarviokirjanpidon virhetili. Palkeet toimittaa tiedon virhetiliviennestä ao. kirjanpitoyksikölle/rahastolle. Virhetileille ohjautuneet kirjaukset on korjattava oikeille tileilleen. Joulukuun osalta virhetiliviennit korjataan aina joulukuun kirjanpitoon. Muiden kuukausien osalta korjaamisesta sovitaan erikseen.

Virhe aikaisemmilta kausilta toimitetuissa tilitiedoissa:

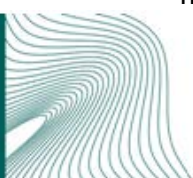
Jos keskuskirjanpitoon aikaisemmilta kausilta toimitetuissa kirjanpitoyksikön/rahaston tilitiedoissa havaitaan virhe, on korjaustosite laadittava ja virheet korjattava avoimen kauden kirjanpitoon. Korjauksia ei saa tehdä vanhoille kausille.

Virhe käsiteltävältä kaudelta toimitetuissa tilitiedoissa:

Kun kirjanpitoyksikön/rahaston käsiteltävän kauden tilitiedot on toimitettu keskuskirjanpitoon ja sen jälkeen huomataan, että tiedoissa on virhe, tulee välittömästi ottaa yhteys Valtiokonttoriin ja sopia tavasta, jolla virheelliset tiedot korjataan.

Virheelliset tiedot korjataan joko siten, että

- virhe korjataan kirjanpitoyksikön/rahaston kirjanpitoon ja tilitiedot siirretään uudestaan keskuskirjanpitoon tai
- kirjanpitoyksikkö/rahasto laatii Valtiokonttorin verkkosivuilta löytyvälle lomakkeelle korjausilmoituksen virheestä ja toimittaa sen välittömästi tallennettavaksi keskuskirjanpitoon. Vastaava korjaus on tehtävä välittömästi myös kirjanpitoyksikön/rahaston kirjanpitoon. Korjausilmoituksen

31.8.2018 VK/999/00.00.00.01/2018

allekirjoittaa henkilö, jonka tehtäväksi se on kirjanpitoyksikön/rahaston taloussäännössä tai muussa vastaavassa ohjesäännössä määrätty. Korjausilmoituslomake skannataan ja lähetetään sähköpostin liitteenä Valtiokonttorille osoitteeseen kkp (at) valtiokonttori.fi. Jos joulukuulta keskuskirjanpitoon toimitettuihin tilitietoihin tehdään korjauksia vielä sen jälkeen, kun kirjanpitoyksikön/rahaston tilinpäätös on jo allekirjoitettu, on korjausilmoitus allekirjoitettava kuten tilinpäätös.

Riippumatta siitä kummalla tavalla korjaus tehdään, korjauksen jälkeen Palkeet täsmäyttää tiedot tarvittavilta osin uudelleen.

3 Kirjanpidon tarkastettavuus

Valtion talousarviosta annetun asetuksen 41a §:n (600/1997) mukaan kirjanpito on hoidettava riittävän yhtenäisiä, turvallisia sekä tarvittavat tiedot antavia järjestelmiä käyttäen. Kirjanpidon tarkastettavuus edellyttää, että kirjanpidossa käytettävät tietojärjestelmät täyttävät yhtenäisellä tavalla tarkastettavuusvaatimukset järjestelmien keskeisten tietovarastojen osalta.

Tarkastettavuus edellyttää, että järjestelmästä on mahdollista poimia tapahtumat, joilla voidaan todentaa tilinpäätöksessä esitetyt tiedot. Poimittavissa tulee olla tapahtuman euromäärän lisäksi kaikki tapahtuman tiliöinnissä annettavat ulkoisen ja sisäisen kirjanpidon tunnisteen, joille tapahtuma kohdistetaan sekä muut tapahtumaa yksilöivät tekijät.

Kirjanpidossa käytettävästä tietojärjestelmästä vastaavan tahon tulee huolehtia siitä, että tietojärjestelmä on varustettu kirjanpidon tarkastettavuuden edellyttämin poimintaominaisuuksin. Tarkastuksessa tarvittavien tietojen toimittamisen yksityiskohdista tulee tarvittaessa sopia Valtiontalouden tarkastusviraston kanssa.

